

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 21Csp/170/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8317208572
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Sivák
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2018:8317208572.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudcom Mgr. Petrom Sivákom v spore žalobcu: Mgr. J. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XX, XXX XX X., zast. JUDr. Jozefom Furčakom, advokátom, so sídlom Nám. sv. Egídia 44, 058 01 Poprad, IČO: 10 805 851, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava 824 96, IČO: 35 792 752, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, o zaplatenie 1631,15 eur s prísl. takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 1631,15 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z tejto sumy od 23.2.2017 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobca má nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu proti žalovanému, o výške ktorých rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 05.09.2017 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 1631,15 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 23.02.2017 do zaplatenia.

2. Podanie žaloby odôvodnil tým, že dňa 21.08.2013 žalobca uzatvoril so žalovaným Zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX. Žalobca v Zmluve vystupuje ako spotrebiteľ, keďže ju uzatvoril ako fyzická osoba a pri uzatváraní a plnení nekonal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Na žalobcu sa preto vzťahujú právne predpisy na ochranu spotrebiteľa. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie bezúčelového spotrebiteľského úveru. V zmysle uvedenej Zmluvy bol žalobcovi poskytnutý úver vo výške 1170 eur s výškou úrokovej sadzby 70,02 % p.a., RPMN 68,01 %, výškou splátky 62,69 eur pri počte 42 a celkovej čiastke splatnej dlžníkom vo výške 2632,98 eur. Uvedená zmluva nie je v súlade s právnou úpravou ochrany spotrebiteľa a so zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. V zmluve nie je uvedená výška RPMN, v dôsledku čoho v Zmluve absentuje zákonná náležitosť spotrebiteľského úveru, čo má za následok sankciu vo forme bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru. V zmluve je uvedená úroková sadzba vo výške 70,02 % a RPMN vo výške 68,01 %. V tejto súvislosti poukázal žalobca na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline 10Co/672/2014 „ Je zrejmé, že pokiaľ sa v zmluve uvádza hodnota úrokovej sadzby úveru, hodnota RPMN za úver nemôže byť od nej nižšia. Žalovaný nesprávne uviedol výšku RPMN, v dôsledku čoho v zmluve absentuje zákonná náležitosť spotrebiteľského úveru, čo má za následok sankciu vo forme bezúročnosti a bezpoplatkovosti. Dohodnutá výška úrokovej sadzby podstatne prevyšuje mieru z úverov obchodných bánk v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy, teda ide o neplatný právny úkon. Takýto rozpor s dobrými mravmi judikoval aj Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí 1M Cdo 1/2009 zo dňa 31.07.2009. Ročnú úrokovú sadzbu 70,03 % je potrebné považovať za úžernícku a je nutné ju hodnotiť ako neprijateľnú. Žalovaný v zmluve neuviedol spôsob započítania splátky úveru na istinu, úroky a poplatky, čo má v

zmysle § 9 ods. 2 v spojení s § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch taktiež za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť spotrebiteľského úveru. V zmluve nie je dojednaná konečná splatnosť úveru. Táto podstatná náležitosť musí byť v Zmluve jasne určená pevným dátumom. Ďalšou podstatnou náležitosťou zmlúv o spotrebiteľskom úvere je aj uvedenie doby trvania zmluvy. V zmluve nie je uvedená žiadna informácia kedy sa predmetná zmluva končí, preto podľa § 4 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch je poskytnutý úver bezúročný a bez poplatkov. Žalovaný so žalobcom spoločne so Zmluvou uzavrel dňa 03.01.2014 aj Dohodu o poskytnutí služby, závislú na zmluve o úvere, ktorá je v absolútnom rozpore s dobrými mravmi. Na základe tejto Dohody o poskytnutí služby žalovaný ako veriteľ poskytol žalovanému službu spočívajúcu v odklade splatnosti splátok. Za túto službu žalovaný zinkasoval odplatu vo výške 168,17 eur. Uvedená výška sumy nie je žiadnym spôsobom odôvodnená. Toto fiktívne plnenie veriteľa nie je plnením, ktoré slúži záujmom spotrebiteľa, naopak, slúžia záujmom veriteľa. Žalovaný poskytol úver vo výške 1170 eur, znížený o sumu 168,17 eur, čo predstavuje poplatok za poskytnutie fiktívnej služby. Žalobca sa zrejme nesúladi Zmlúv so zákonom pokúsil so žalovaným riešiť mimosúdnou cestou. Žalovaný bol výzvami zo dňa 22.02.2017 upozornený na nedostatky a zrejme rozpory zmlúv so zákonom, k výzve sa nevyjadril. Preplatok vo výške 1631,15 eur (žalobca uhradil 42 splátok vo výške 62,69 eur, t.j. 2632,98 eur po odpočítaní od poskytnutého úveru 1001,83 eur) tak zakladá bezdôvodné obohatenie žalovaného na úrok žalobcu vo výške 1631,15 eur. Celkovú výšku uhradenej sumy zo strany žalobcu preukazuje vyjadrenie žalovaného zo dňa 13.12.2016

3. V predmetnej veci súd rozhodol platobným rozkazom zo dňa 29.09.2017, ktorý bol následne zrušený uznesením zo dňa 23.11.2017 z dôvodu, že žalovaný proti nemu podal včas odpor s vecným odôvodnením.

4. Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil a žiadal ju v celom rozsahu zamietnuť.

5. Na pojednávanie nariadené na deň 17.08.2018 sa nedostavil právny zástupca žalovaného ani žalovaný, predvolanie na pojednávanie im bolo riadne a včas doručené. Právny zástupca žalovaného ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní podaním doručeným súdu dňa 25.06.2018 a súhlasil s tým, aby súd konal a rozhodol v jeho neprítomnosti.

6. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní uviedol, že trvá na podanej žalobe, ako aj na svojich vyjadreniach. Poukázal na vypracované znenie žaloby a na dôvody tam uvedené. Poukázal aj na rozsudok Okresného súdu Humenné 9Csp/218/2017, ktorý je právoplatný a vykonateľný, kde v obdobnej žalobe súd žalobe vyhovel, preto žiada, aby súd žalobe vyhovel a vydal rozsudok v ktorom zaviazže žalovaného na zaplatenie žalovanej sumy. Zároveň žiadal, aby súd žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu

7. Súd sa oboznámil so žalobou a jej prílohami, zmluvou o revolvingovom úvere, oznámením veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, stanoviskom veriteľa k zmluve, predsporovou výzvou, zmluvnými dojednaniami, písomnými vyjadreniami strán a zistil tento skutkový stav veci:

8. Žalovaný ako veriteľ a žalobca ako klient-dlžník uzatvorili dňa 21.08.2013 Zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX predmetom ktorej bolo poskytnutie revolvingového úveru vo výške úverového limitu 1170 eur. Žalobca sa zaviazal celkovo vrátiť sumu 2632,98 eur v 42 splátkach vo výške 62,69 eur. Ročná úroková sadzba 70,02 %, priemerná RPMN za úver 46,06 %, RPMN vo výške 68,01 % . V článku 8.1 zmluvy je uzatvorená Dohoda o poskytnutí služby, spočívajúcej v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok. Odplata za túto službu bola dohodnutá vo výške 168,17 eur.

9. Žalovaný v odpore proti platobnému rozkazu zo dňa 08.11.2017 uviedol, že voči žalobcovi nemá žiadne záväzky, popiera tvrdenia ním uvedené v žalobe v celom rozsahu. Žalovaný popieral tvrdenia žalobcu o nesprávnej výške RPMN. Tvrdenie žalobcu, že výsledná RPMN nesmie byť nižšia ako ročná úroková sadzba, popierajú, nakoľko údaj o RPMN sa počíta podľa zákonného vzorca tvoriaceho prílohu k zákonu č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, do ktorého je premietnutý aj údaj o ročnej úrokovej sadzbe. Žalovaný popiera tvrdenia žalobcu týkajúce sa úrokovej sadzby. Zmluva bola medzi sporovými stranami uzavretá v roku 2013. Úverová zmluva, kam patrí aj zmluva uzavretá medzi účastníkmi, sa riadi ustanoveniami Obchodného zákonníka a v otázkach, ktoré neupravuje Obchodný zákonník. ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Prednostné použitie Občianskeho zákonníka na spotrebiteľské vzťahy bolo totiž do Občianskeho zákonníka zavedené zákonom č. 102/2014 Z.z a účinné

od 01.04.2015. Na uzavreté zmluvy sa preto môžu použiť len tie predpisy z Občianskeho zákonníka, ktoré v roku 2013 osobitne upravili otázky neregulované Obchodným zákonníkom. V zmysle § 502 ods. 2 Obchodného zákonníka nie je v prípade úverovej zmluvy podľa zákona možné vysloviť neplatnosť celého dojednania o odplate ani v prípade, ak by tieto boli v rozpore so zákonom. Právna norma jednoznačne určuje iný následok, ako sa navrhuje podaným návrhom. Dohodnutá odplata v zmluve priemernú odplatu na finančnom trhu podstatným spôsobom neprevyšovala - za podstatné prevýšenie by bolo možné považovať odklon od priemernej sadzby 0 25-27 %. Žalovaný popieral tvrdenia žalobcu o tom, že zmluva o revolvingovom úvere neobsahuje náležitosti vyžadované § 9 ods. 2 písm. f) a k) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Z ustanovenia článku 4 ods. 4.5 zmluvných dojednaní vyplýva Úver je po každom revolvingu splatný podľa nového splátkového kalendára, s ktorým bude dlžník oboznámený. Deň splatnosti poslednej splátky úveru, resp. revolvingu podľa posledného splátkového kalendára je dňom konečnej splatnosti úveru. Údaj o dni splatnosti poslednej splátky je uvedený v oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi. Určenie konečnej splatnosti úveru je v zmluve uvedené dvomi spôsobmi: určením podľa dátumu splatnosti splátok v jednotlivých mesiacov a počtu mesačných splátok, spôsobom vyplývajúcim z článku 4, ods. 4.5 zmluvných dojednaní, v zmysle ktorých dátum splatnosti poslednej splátky uvedený v oznámení o schválení úveru je zároveň termínom konečnej splatnosti. Poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15. Zmluva obsahuje výšku splátky, termín jej splatnosti ako aj počet splátok. Zmluva obsahuje zákonom vyžadovanú výšku splátky (62,69 eur), termín splatnosti splátky (ku ktorému dňu sa platí - uvedené v oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, ako aj v splátkovom kalendári, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy) a počet splátok (42 splátok). Žalovaný popiera tvrdenia žalobcu týkajúce sa dohody o poskytnutí služby. Z tvrdení žalobcu nevyplýva, v čom má spočívať dôvod neplatnosti. v čom má spočívať neprijateľnosť poplatkov. Žalobca v podanej žalobe pritom nespochybňuje, že sa s dohodou oboznámil a uzavrel ju dobrovoľne - pričom dohodnutý poplatok bol výrazom jeho slobodnej vôle. Tvrdenie, že platba je podľa danej dohody považovaná za neprijateľnú podmienku. Je nepreskúmateľné, pretože okrem paušálneho tvrdenia o neprijateľnosti žaloba neobsahuje žiadne skutočnosti (a ani dôkazy na ich preukázanie) o tom, v čom sú dôvody nerovnováhy v postavení strán. Odmena za uzatvorenie dohody bola započítaná s výškou poskytnutého úveru, pričom z dôvodu jej doplnkového charakteru nebola v zmysle zákonného znenia započítaná ani do vzorca výpočtu RPMN. Žalovanému preto nie je zrejmé, v čom má spočívať „nepriemerané navýšenie úveru“. Z obsahu tvrdení žalobcu nevyplýva žiadna konkrétna skutková okolnosť, ktorá by ho oprávňovala požadovať vydanie bezdôvodného obohatenia. Zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva povinnosť vrátiť iba poskytnuté peňažné prostriedky.

10. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

11. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

Podľa § 9 ods. 2 Zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

Podľa § 11 ods. 1 Zákona, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y), d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

12. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 8 ods. 3 Zákona o ochrane spotrebiteľa, obchodná praktika sa tiež považuje za klamlivú, ak opomenie podstatnú informáciu, ktorú priemerný spotrebiteľ potrebuje v závislosti od kontextu na to, aby urobil rozhodnutie o obchodnej transakcii, a tým zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že priemerný spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil.

Podľa § 8 ods. 4 Zákona o ochrane spotrebiteľa, za klamlivé opomenutie sa tiež považuje, ak predávajúci skrýva alebo poskytuje nejasným, nezrozumiteľným, viacvýznamovým alebo nevhodným spôsobom podstatné informácie uvedené v odseku 3, alebo neoznami obchodný účel obchodnej praktiky, ibaže je zrejмый z kontextu, pričom v dôsledku klamlivého opomenutia priemerný spotrebiteľ prijme rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neprijal.

13. Podľa § 52 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka platného a účinného v rozhodnom období, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezodôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 Občianskeho zákonníka, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka, musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

14. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Týmto predpisom je v danom prípade nariadenie vlády SR č.87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia č.87/1995 Z.z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

15. Na základe vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že medzi stranami sporu bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, teda spotrebiteľská zmluva. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

16. Zmluva uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka.

17. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

18. Súd na základe vykonaného dokazovania tak mal za preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzatvorená zmluva o revolvingovom úvere, ktorá je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalobcovi bol poskytnutý úver vo výške 1170,- eur (reálne poskytnutá suma 1001,83 eur) ktorý sa zaviazal splatiť v 42 splátkach vo výške 62,69,- eur mesačne. V prospech žalovaného žalobca uhradil sumu 2632,98 eur. Žalovaný výšku zaplatenej sumy žalobcom nerozporoval.

19. Uzatvorená úverová zmluva je zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. spotrebiteľských úveroch; uzavretá úverová zmluva nie je vylúčená z pôsobnosti citovaného zákona (§1 ods. 2 zákona). Žalovaný je právnická osoba, ktorá v rámci predmetu svojho podnikania poskytuje spotrebiteľský úver a žalobca je spotrebiteľom, keďže je fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Podľa citovaného zákona obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je okrem iného aj údaj o dobe trvania zmluvy a termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. f), k) zákona). V súlade s ustanovením § 11 ods. 1 zákona absencia vyššie uvedených údajov nespôsobuje neplatnosť uzavretej zmluvy, avšak poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

20. V prejednávanej veci zmluvný vzťah založený žalobcom a žalovaným neobsahuje údaj o dobe trvania zmluvy a termíne konečnej splatnosti úveru (§ 9 ods. 2 písm. f) Zákona o spotrebiteľských úveroch).

Jednou z obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je údaj o konečnej splatnosti úveru. Zo žiadneho ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplýva, že v prípade revolvingového úveru, ktorého zaplatenie je predmetom konania, nemusí predmetná zmluva obsahovať údaj o konečnej splatnosti úveru.

Údaj o termíne konečnej splatnosti úveru má byť uvedený presne, a to uvedením konkrétneho dňa, mesiaca a roku, kedy spotrebiteľský úver nadobudne konečnú splatnosť. Význam uvedenej zmluvnej náležitosti súvisí aj s ďalšími nárokmi veriteľa vyplývajúcimi zo zmluvy o úvere. Súd pripomína, že v zmysle ustálenej súdnej praxe (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 143/98, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 19. 11. 2013, sp. zn. 5Co/165/2013, rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 30. 5. 2012, sp. zn. 1Co/30/2012, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 25.2.2014, sp. zn. 5Co/567/2013) veriteľovi prislúchajú zmluvné úroky ako odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov do splatnosti úveru, po jeho splatnosti má nárok na úrok z omeškania. Uvedený údaj preto slúži na rozlíšenie, dokedy je dlžník povinný platiť zmluvné úroky a odkedy úroky z omeškania.

Účelom zákona o spotrebiteľských úveroch a to jeho vyššie uvedených ustanovení je to, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný, v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Preto sa vyžaduje časová (dátumová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov (obdobný názor je vyslovený v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 19.9.2012, sp. zn. 17Co/151/2012.

21. V zmluve absentuje aj ďalšia podstatná náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z. v súvislosti s tam uvedenou RPMN, a to uvedenie všetkých predpokladov použitých na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

22. V zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

28. „ Súd prvej inštancie teda nemožno nič vytknúť, pokiaľ dôvod bezúročnosti a bezpoplatkovosti, ktorý predpokladá ust. § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch videl v absencii predpokladov použitých na výpočet RPMN (§ 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch). K uvedenému odvolací súd zdôrazňuje, že ide o jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Pri údají o RPMN sa musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet, teda nestačí len uvedenie jeho výšky. Zákonodarca jasne stanovil, že nepostačuje uvedenie len výšky RPMN, ale v zmluve je potrebné uviesť aj všetky predpoklady, ktoré boli použité pre výpočet RPMN. Je nepochybné, že v predmetnej úverovej zmluve tento údaj chýba, nie je uvedené aké predpoklady boli použité pre výpočet RPMN, a preto správne skonštatoval súd prvej inštancie, že je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ žalobca namieta formalistický výklad súdu, tak odvolací súd dáva do pozornosti, že obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je uvedenie predpokladov použitých pre výpočet RPMN aj podľa transponovanej smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008, a to v článku 10 ods. 2 písm. g/ cit.: „Zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané v čase uzavretia zmluvy o úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto miery;“ rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 5Co/59/2017 zo dňa 11.05.2017.

23. Obdobný právny názor bol vyslovený aj v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/124/2016 zo dňa 03.11.2016, sp. zn. 3Co/7/2017 zo dňa 06.04.2017.

24. Keďže predmetná úverová zmluva nemá všetky náležitosti predpísané zákonom o spotrebiteľských úveroch, súd ju v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch považuje za bezúročnú a bez poplatkov.

25. V zmluve o pôžičke bola úroková sadzba v danom prípade dohodnutá vo výške 70,02 % ročne.

26. Úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka). Doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprímerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Cena plnenia tak teda nie je vyňatá zo súdnej kontroly, pokiaľ ide o rozsah jej primeranosti a ani kontroly podľa generálnej klauzuly (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie však viac ako o 100 % oproti priemeru bánk. Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/312/2015 zo dňa 24.05.2016.

27. Vychádzajúc zo štatistických údajov zverejnených na webovej stránke Národnej banky Slovenska boli priemerné úrokové sadzby pri úveroch (spotrebiteľské a iné úvery) so začiatočnou fixáciou úrokovej sadzby od 1 do 5 rokov v auguste 2018, kedy bola predmetná zmluva uzavretá, v sadzbe 11,55 %. Úverová zmluva uzavretá medzi žalobcom a žalovaným dňa 21.08.2013 bola so splatnosťou 42 mesiacov. Úroková sadzba predmetného úveru je tak viac ako 6-násobkom priemernej sadzby úverov poskytovaných v rovnakom období.

28. Súd v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1M Cdo 1/2009 zo dňa 31.07.2009, podľa ktorého: „Hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy.“

29. Súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je potrebné podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov.

30. Žalovanému tak vznikol nárok iba na vrátenie finančných prostriedkov ktoré z jeho strany boli žalobcovi reálne poskytnuté a to vo výške 1001,83 eur, ako to vyplýva z prehľadu prijatých platieb (čl. 10). Nakoľko však žalobca v prospech žalovaného uhradil celkovo sumu 2632,98 eur na strane žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu vo výške 1631,15 eur a súd ho preto zaviazal na zaplatenie tejto sumy žalobcovi.

31. Žalovaný sa s plnením peňažného záväzku dostal do omeškania a to preukázateľne druhým dňom nasledujúcim po doručení výzvy právnym zástupcom žalobcu, keď výzva bola žalovanému doručená dňa 22.02.2017, pričom doručenie výzvy súd považoval za kvalifikovanú výzvu na vrátenie sumy 1631,15 eur. Súd preto žalobcovi odo dňa 23.02.2017 priznal nárok na úrok z omeškania v zákonnej výške 5 % ročne zo sumy 1631,15 eur až do jej zaplatenia.

32. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalobca mal v tomto konaní úspech, preto má nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.